

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

14.11.2022 № 5665/5406

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття Верховною Радою України закону про обмеження імунітету Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України

Відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю – місто-герой Київ», з метою обмеження імунітету Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України, Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття Верховною Радою України закону про обмеження імунітету Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України, згідно з додатком до цього рішення.
2. Оприлюднити це рішення в установленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток

до рішення Київської міської ради

від 14.04.2022 № 5665/5406

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття Верховною Радою України закону про обмеження імунітету Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України

24 лютого 2022 року Російською Федерацією розпочато збройне вторгнення та збройна агресія проти України. В результаті ракетно-бомбових ударів держави-агресора по місту Києву постраждали не тільки мирні мешканці столиці України та їх майно, а й також зазнала великої руйнації комунальна інфраструктура міста та знищено або пошкоджено численні об'єкти нерухомості різних форм власності в місті Києві.

У зв'язку з протиправними діями Російської Федерації та з метою отримання матеріальної компенсації від завданої державою-агресором шкоди, а також з врахуванням постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 14.04.2022 у справі № 308/9709/19 стала нагальна потреба у якнайшвидшому прийнятті Верховною Радою України закону, який би обмежував імунітет Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України, з обов'язковим обґрунтуванням в цьому спеціальному законі винятку щодо позбавлення держави-агресора юрисдикційного імунітету.

Також є велика необхідність разом з прийняттям закону внести ряд змін та доповнень до діючого законодавства України, де було б чітко визначено юрисдикцію та особливості розгляду судами справ по стягненню шкоди, завданої державою-агресором, виходячи із принципів Європейської конвенції про імунітет держав.

За загальним правилом та відповідно до положень чинного законодавства України для розгляду справи проти держави-агресора в національному суді необхідно отримати згоду компетентних органів цієї держави на залучення її до участі у справі як відповідача. Зрозуміло, що отримати згоду від держави-агресора – задача не здійсненна, а тому законодавець повинен внести відповідні зміни до діючого законодавства щодо розв'язання цього питання.

Не менш складним є питання щодо повідомлення відповідача (Російської Федерації). Процесуальне законодавство передбачає кілька шляхів такого повідомлення: дипломатичними каналами, через судові доручення та поштовим відправленням, але жоден з цих шляхів зараз не працює, а тому на законодавчому рівні необхідно вирішити це питання, оскільки невирішення його може призвести до невизнання рішення українського суду іноземним судом, коли постане питання щодо його виконання.

Станом на сьогоднішній день стоїть відкритим не менш важливе питання, до суду якої юрисдикції, цивільної чи господарської, необхідно звертатись щодо отримання матеріальної компенсації від завданої державою-агресором шкоди.

Більш того, навіть між авторами законопроектів, які зареєстровано у Верховній Раді України, а саме: № 7520 та № 7520-2, не мають єдності в питаннях юрисдикції. Так, законопроект № 7520 передбачає, що спори проти Російської Федерації можуть розглядатись як загальними судами, так і господарськими, якщо сторонами є лише юридичні особи. В свою чергу законопроект № 7520-2 відносить всі справи проти держави-агресора на розгляд виключно судів загальної юрисдикції.

Прийняття вивіреного та обґрунтованого закону, а також визначення юрисдикції та удосконалення механізму судового захисту надасть можливість українським судам приймати рішення, які будуть мати більш вагомий шанс на їх визнання демократичними державами.

Без прийняття Верховною Радою України зазначеного вище закону та без внесення відповідних змін та доповнень до діючого законодавства України неможливе належне проходження юридичними та фізичними особами усіх національних процедур судового захисту, що у свою чергу може значно ускладнити або зробити взагалі неможливим в подальшому отримання реального відшкодування завданої шкоди.

Не менш важливим після прийняття закону щодо визначення механізму розгляду судами справ по стягненню шкоди, завданої державою-агресором, є також розроблення та впровадження механізму виконання рішень суду, особливо за межами України, з врахуванням того, що на території України знаходиться мізерно мала кількість російських активів порівняно з тими величезними збитками, які Російська Федерація вже нанесла державі Україна та місту Києву зокрема.

Попри те, що відповідно до Конституції України на державі лежить обов'язок з гарантування права власності, то відшкодування завданої державою-агресором шкоди не повинно лягати непідйомним тягарем на знесилений війною український бюджет. Саме Російська Федерація повинна нести тягар відшкодування завданої нею шкоди, а місцем відшкодування такої шкоди можуть стати демократичні держави, які ввели санкції проти Російської Федерації та заморозили відповідні активи держави-агресора у вигляді коштів на рахунках, корпоративних прав тощо.

Враховуючи вищевикладене, а також у зв'язку з тим, що Київською міською радою розпочато роботу з підготовки позовних заяв для подачі до суду з метою отримання матеріальної компенсації від завданої державою-агресором шкоди комунальній інфраструктурі міста Києва, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням прискорити прийняття закону щодо обмеження імунітету Російської Федерації та її посадових і службових осіб від пред'явлення позовів та стягнення шкоди, завданої на території України, а також прискорити внесення змін та доповнень до діючого законодавства України щодо визначення юрисдикції та механізму розгляду судами справ по стягненню шкоди, завданої державою-агресором.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО